

נ ש ק ו ט כ י ק ה

המטול-הרקטי הקל של צבא-צרפת

הראשונה — תהיה עדיפות מוחלטת. רמון-הרובה הנגד-טנקי הצרפתי מקנה לכל כתת רובאים הגנה בפני שריון שאיננה כלל בנמצא בכתת הרובאים האמריקאית הרגילה; ואלו הנשק המחלקתי הצרפתי החדש — המטול הרקטי — עולה פי כמה על הבזוקה 2.36 אינץ' (60 מ"מ) אשר בכיתת-הנשק של מחלקת-הרגלים האמריקאית. יתר על כן, הרקטה הצרפתית מתאימה, כאמור, גם לשימוש נגד-אדם, לטות ארוך יותר — סוג נשק שאינו בנמצא כלל במחלקה האמריקאית.

לזאת יש עוד להוסיף, כי המטול החדש הופגן בפני מסיבות של אנשי-צבא יודע-דבר לא רק בצרפת עצמה כי אם גם בבלגיה ובבריטניה. בזו האחרונה הוא הופגן בפני כינוס של מצביאים ומיניסטרי-הגנה משורה שלמה של ארצות, בבית-הספר המרכזי לרגלים של הצבא הבריטי (ראה — "מערכות" חוב' ס"ד, עמ' 100). הוא עורר ענין רב ביותר, ודוברי הצבא הצרפתי טוענים (כך — בנאומו של מיניסטר ההגנה של צרפת) כי "השיג את הטובים שבהישגים הבין-לאומיים עד כה — למשקל-הכלי הנתון". לפי כמה ידיעות עומדים כאילו כמה מצבאות אירופה להנהיג את השימוש במטול החדש — כמובן, לאחר שקצב הייצור בצרפת יגיע לידי סיפוק צרכיו של צבאה היא.

מהתצלומים הראשונים של המטול הא.ט. החדש (במבחניו בבריטניה) ניתן לעמוד על כמה מתכונותיו הטכניות. כאמור, לעומת ה"בזוקה" האמריקאית יש בו כמה מהקוים של הנשק הא.ט. הקל שהשתמשו בו הגרמנים. המגן הקטן לא זו בלבד שמשמש מחפה לפניו של היורה, מפני שלהבת-הלוע, אלא שאליו מחוברת גם הכוונת הטלסקופית — וכן יש בו תועלת ידועה בתורת משען לכלי-היריה, המסייע לאזנו וליצבו. דבר אחרון זה חשוב, כמובן, במצבי יריה-מתוך-שכיבה (כבתצולם השני), שעה שישנה, בין השאר חשיבות להגבהה, הבאה במידת-מה למטול מעובדת השענו על המגן — והיא מאפשרת לו, לפגז הרקטי הרגיש, לעשות את דרכו מבלי להתקל, במוקדם מדי, בעצמים שיגרמו להת-

בנוסף לידיעות שכבר הופיעו ב"מערכות" בחר ברת ס"ה עמ' 103 על רמון-הרובה הנגד-טנקי הצרפתי החדש, — אשר את כושר-הבקעת-השריון שלו,

וכן את טנחו (כ-100 עד 125 מטר), מציינים כשונים לפחות לאלה של ה"בזוקה" שבסוף מלחמת-העולם — נמסרו זה לא מכבר פרטים על כלי-נשק נ"ט. כבד יותר שטופח בידי צבא-צרפת, כלי שנועד להוות זין מחלקתי (לעומת רימון-הרובה הנ"ל, שהנם נשק-רגלים כותי).

הנשק החדש הנו מן הסוג הרקטי, ויש בו מעין מיזוג בין ה"בזוקה" האמריקאית לבין "הפנצר-פאוסט" הגרמני. משקל המטול החדש הוא 7 ק"ג. משקל הפגז עצמו הוא 1.3 ק"ג בלבד (לעומת 1.5 ק"ג של הבזוקה 2.36 אינץ' ו-3.5 ק"ג של הבזוקה החדשה, בת 3.5 האינץ') והמהירות ההתחלתית שלו 170 מ' לשניה (מהירות זו עולה אף על המהירות של פגז הבזוקה החדשה בת 3.5 אינץ' — דבר שהכניס גורם חדש בהערכת יעילותו של נשק רקטי א.ט.). הטוח הנגד-טנקי היעיל של נשק זה, עם פגז אנטי-שריוני, הוא בין 100 ל-200 מ' וכושר החדירה של הפגז הוא למעלה מ-250 מ"מ שריון; (לפי כמה ידיעות — עד 280 מ"מ); ואלו, למטרות אחרות, עם פגז-רקטה נגד-אדם — אפשרי השימוש עד לטוח המכסימלי, שהוא למעלה מ-1000 מטר. אם נשווה ציוד חדש זה שנועד ליחידת-רגלים צרפתית לזה שביחידה אמריקאית, הרי אין ספק שלזו

פוצצותו בטרם-זמן. דרך אגב, בתצלומים אפשר לראות גם את הקסדה החדשה של הצבא הצרפתי.

* * *

הופעת הכלי הא.ט. מציגה גם כמה בעיות טקטיות. החלה דרישה רבה להקצאתו לפלוגות ומחלקות הרגלים במספרים ניכרים, אך נתברר כי חיזוק כזה של מערכת-ההגנה הא.ט. היה חייב להעשות על חשבון שאר סוגי אנשי-היחידות — הקלעים, נושאי-התחמושת — כי אין סיכויים להגדלת התקן עצמו של המחלקות והפלוגות. ואזי עלולה היתה להתגלות התוצאה המפתיעה: — כי תוספת המטולים היתה גזולת, למעשה, מהיחידות כל שמץ יכולת לניידות טקטית ולנקיטת יזמה בהתמודדות (על אף העובדה כי הפגזים נגד-אדם מגבירים את יכולת היחידות לפעולה תוקפנית; וכן, לגבי ביצורי-השדה — הפגזים פורצי-השריון). אך היות וצפויים בהחלט מצבים, בהם ריבוי מספרם של המטולים יהיה חיוני לבצרון מערך-ההגנה — יש ומציעים להקציב, במקביל לתקן המטולים ה"נורמלי" ליחידות, גם מספר ניכר נוסף, שיובל ברכב של הדרגה-קדמי וינתן ליחידות, בשעת ההכרח, להפעלה ע"י חלק מאנשיהן הפועלים, כרגיל, בתפקידים וכלי-חימוש אחרים.

מגמות מחדשות בכלי ארטילריה צרפתיים

פגזו הוא 16 קילוגרם, וטווחו — 15 ק"מ. הקנה מורכב על פן בעל שלושה "יצולים", ומאפשר תוך הרמת הגלגלים, את הצבתו המהירה מאוד של הכלי למצב-האש (בפחות משתי דקות) — ו"גמישות" רבה מאוד של האש עצמה, אל כל כיווני המצפן, תוך יציבות מוחלטת של הבסיס, ואפשרות מתן-היריה בכל זווית-ההטיה שבין מי-נוס 5 מעלות — ועד ל-65 מעלות.

ההוביצר החדש בן 155 המ"מ — פגזו שוקל 43 ק"ג (והוא מקביל לפגז הנודע, מאותו משקל, של ההוביצר הצרפתי בן ה-155 מ"מ משנת 1917), וטווחו — 18 ק"מ. אף כלי זה — שהוא בעל שני יצורים נפתחים — המאפשר סיבובו כעל ציר, על גבי מצע-משען מרכזי — מסוגל למתן יריה, לאחר שהורו מן הגלגלים, בכל כיווני המצפן; גם כן — בכל זווית-ההטיה שממיו 5 מעלות ועד ל-65 מעלות (כמובן, שסגולת מתן האש בזווית-ה"אפס" ולמטה ממנה חשרה בעיקר שעה שהכלי מוצב בעמדות-האש בראשי-גבעות, או במדרון הקדמי של הר — וכן, לעתים, במצבי התגוננות עצמית בטנחים קצרים ביותר).

לפי כמה ידיעות, התוספת הניכרת בטוח-היריה

באוקטובר צוינו במיוחד ע"י מיניסטר-ההגנה הצרפתי, בשעת ויכוח מקיף בפרלמנט על בעיות חימוש הצבא, שני כלים ארטילריים כ"ראויים למסור רת-המהוללה של מטפחי הארטילריה היבשתית והציית הצרפתית, והם עולים עתה בסגולותיהם על כלים מקבילים שמתוצרת ארצות אחרות". הודעה זו לא היתה אלא חולית-סיום בשרשרת הניסויים של השנים האחרונות, שהביאו השנה לידי יצורם ב"סד-נות-החימוש" שבבורג' של שני כלי-הוביצר בעלי תכונות חדשות רבות. העניין-שבדבר מתבטא לא רק בידיעה הנשאבת מתוכו על טיב תהליכי ההזדויות-מחדש של צרפת, כי אם יש בו גם כדי להעמיד על מגמות כלליות מאלפות בפיתוחו של נשק ארטילרי בזמננו.

ויצוין מלכתחילה כי הכלים החדשים, שניהם, מיוצרים הן בצורת קנה-תותח גרור — והן בגרסה של כלי בעל-היסע-עצמי. בצורתם השניה הזאת הם נועדו לשמש כלים "העוברים-בכל", בראש וראשונה לצורך צירופם של דיביזיות ממוכנות גיידות.

ההוביצר החדש בן 105 המ"מ, גרור — משקל

(15 ק"מ, או ביתר דיוק 14,8 ק"מ בהוביצר ה"קל", תחת ה"12 שמקודם; 18 ק"מ במקום 13,6 ק"מ, אצל ה"בינוני") נתאפשרה בעיקר הודות לשכלול בתח- מושת באמצעות הגברת מטען חומר הנפץ ההודף.

לשני כלי-ההוביצר החדשים — הסגולה של קלות-משקל יחסית. בצורת כלי-גרור בר- לטת סגולה זו ביותר אצל הכבד שבשנים, זה בן 155 ה"מ"מ. אין משקלו הכולל אלא 7 טון בלבד — לעומת 13 ה"מ"מ, משקלו של הכלי בעל אותו הקו- טר עצמו שבארטילריה של ארה"ב.

והרי השואה מאלפת באשר למשקלם של ההר- ביצרים החדשים בצורתם ה"סע-עצמית".

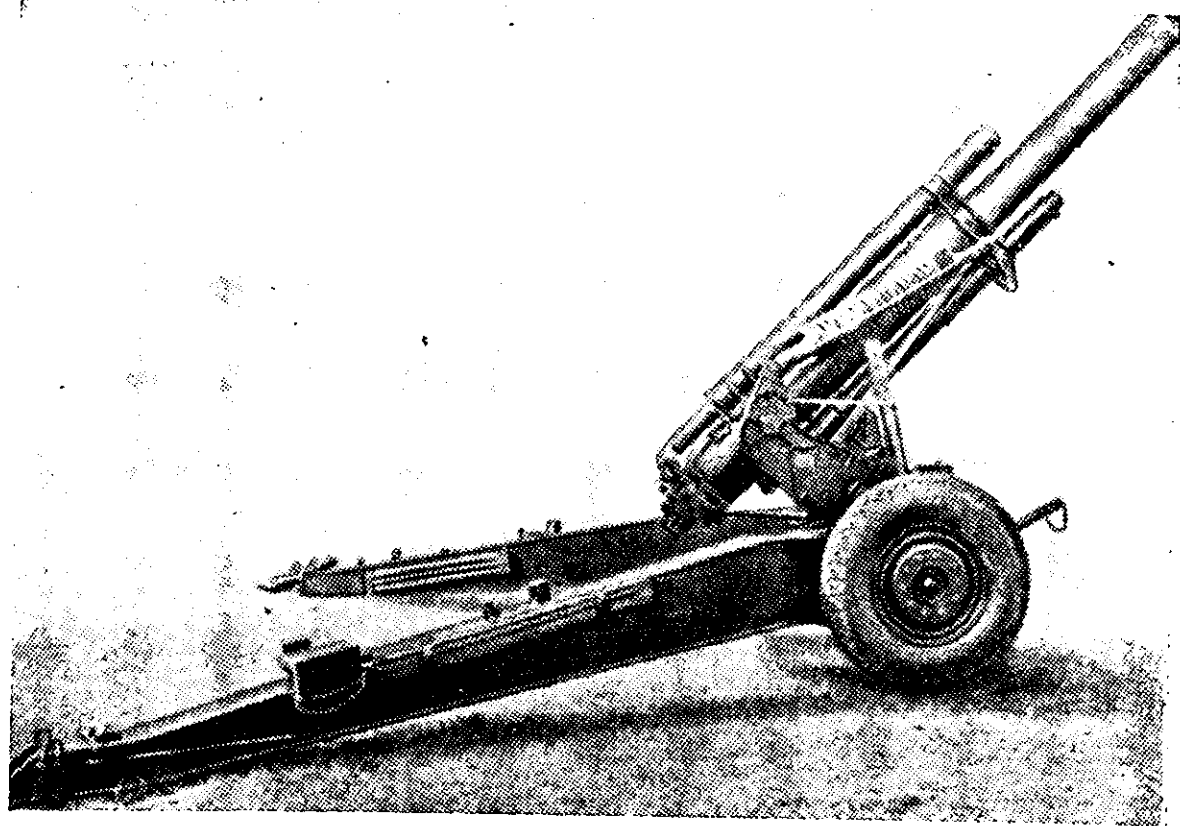
את ההוביצר בן 105 ה"מ"מ מרכיבים על המר- כב של הטנק הקל בן 12 טון, ולו מנוע של 300 כוחות-סוס, ניידות גדולה מאוד, שדה האש האפקי שלו — 40 מעלות והאנכי — עד ל-65 מעלות, ואף ניידותו הטקטית גדולה שלא כרגיל.

משקלו במצב זה — 13 טון; ואילו משקל של כלי-התותח האמריקאי הסע-עצמי בן 105 ה"מ"מ, זה הנהוג בדיביזיות-השריון האמריקאיות וכן בצבא-צרפת — הנו 25 טון.

את ההוביצר בן ה-155 מציבים, כמובן, על מרכב כבד יותר — של 28 טון — אלא שהתקנתו בצורה ה"סע-עצמית" טרם יצאה כליל משלבי הניסויים; אך אין כמעט ספק, כי גם כאן תושג הפחתת-משקל ני- כרת לעומת המקובל עד כה.

לעובדות שצוינו כאן — משמעות טקטית בת

כמה פנים. בדרך כלל, הקלת המשקל מאפשרת זרי- זות טקטית רבה יותר (מושג אשר הנו מקיף יותר, ולעתים אף בעל ערך חיוני יותר, מזה של "ניי- דות" גרידא) הן של הכלים עצמם והן של הגייסות הנתמכים על ידיהם. ההצבה המהירה, קצב-האש, וביחוד — סגולת ההפניה לכל-עבר, אף הם גור- מים הפועלים באותו הכוון עצמו וההולמים ביחוד תקופה זו של מלחמת הפתעות ותמורות-פתאום, ביחוד — את צרכי ההגנה ההיקפית של עמדה נתונה. הן לגבי הכלים הגרורים וביחוד לגבי הסע-עצמיים, מגדילה הפחתת-המשקל את כושר-המעבר בשטחים שונים ובמיצרי-תנועה; ומעל כל — על פני גשרים, במקרים בהם לא יצלתו אלה לשאת רכב כבד יותר; דבר זה — יש בו כדי לסייע לתפיסתם והקמתם המהירה של ראשי-גשרים, אשר תהיה האפש- רות להחזיק בהם, תוך סיוע ארטילרי מהודק ואפ- שרויות של התפשטות על פני השטח, עד לכינון גש- רים ומעברים אף לרכב משורין וארטילרי כבד יותר. וכמובן שאת "מגמת ההקלה" יש לראות גם באור המאמצים הנעשים עתה בצבאות רבים לסגל את מלוא ציודה ההכרחי של דיביזיות-רגלים רגילה לאפשרויות של הפעלה מוטסת, שעה שיופיע הצורך בכך; ואפילו אין עדיין בתוצאות הנ"ל, שהושגו כמסופר כאן ע"י הצרפתים, כדי לפתור סופית את בעית "כושר-ההיטס" — הרי יש בהם משום צעד קדימה אף מבחינה חיונית זו של המלחמה החדשה.

ההוביצר בן 155 מ"מ